

Sendes med mail til tilsynet@statsforvaltningen.dk

Aabenraa den 1. januar 2014

Statsforvaltningen
Tilsynet
Storetorv 10
6200 Aabenraa

Vi vil bede Tilsynet med kommunerne om at vurdere lovligheden af Aabenraa byråds behandling af punkterne 240 og 241 vedrørende endelig vedtagelse af lokalplanerne 68 og 69 i mødet den 18. december 2013. Det er vores opfattelse, at borgmesteren og flertallet i byrådet har kortsluttet den demokratiske proces og uretmæssigt har tiltaget sig beføjelser i forhold til de kommunalretlige styrelsesregler.

Da lokalplanerne også må anses for at være fejlagtige og ugyldige ud fra planlovgivningen, hvor Natur- og Miljøklagenævnet er tilsynsmyndighed, og hvortil vi agter at henvende os, handler denne henvendelse kun om de kommunalretlige aspekter, idet vi mener, at der er sket tilsidesættelser af lovgivningen. Vi beder Tilsynet om at behandle disse tilsidesættelser.

Baggrunden for sagen er, at de to lokalplanforslag nr 68 og 69 med tilhørende miljøvurdering og forslag til kommuneplantillæg havde været fremlagt i offentlig høring i 8 uger fra den 25. september til 20. november 2013. Forud for fremlæggelsen var der gået en intens flerårig politisk diskussion i offentligheden og i byrådet. I offentlighedsperioden indkom der da et meget stort antal indsigelser, der dækkede begge lokalplaner, og forvaltningen havde derfor resumeret og kommenteret de mange indsigelser og kommentarer i et notat på 77 sider af 5. december 2013.

Plan- og Trafikudvalget nåede i sit møde den 12. december 2013 ikke ret langt med behandlingen af de lokalplanforslag. Forvaltningen havde skitseret tre muligheder for beslutning, 1) endelig vedtagelse eller 2) ny fremlæggelse i høring eller 3) ikke vedtagelse, - men i sin indstilling pegede forvaltningen på endelig vedtagelse. Udvalgsformanden Jan Riber Jakobsen oplyste, at forvaltningen først havde tilsendt ham et udkast til dagsorden med den indstilling, at lokalplanforslagene blev tilrettede med indsigelserne og fremlagt i en ny høring, altså mulighed 2). Fra kommunens politiske ledelse havde man presset mulighed 1) igennem i en ændret indstilling.

I Plan- og Trafikudvalgets møde konstaterede udvalgsmedlem Jørgen Witte, at der fra betydende organisationer som DI og Arbejdsgiverforeningen Aabenraa Havn var kommet påstande om, at lokalplanerne byggede på et ulovligt grundlag (Planlovens § 11d) og at Aabenraa Havn, der skulle bruge lokalplanerne, var kommet med ændrede ønsker. Han fremhævede også, at indstillingerne bar præg af sjusk fra forvaltningens side og foreslog at udsætte behandlingen, indtil der forelå en juridisk vurdering af de retlige indsigelser og indarbejdelse af ønskerne fra havnen.

For dette stemte Jan Riber Jakobsen, Folke Kryger, Jørgen Witte og Poul Solberg Hansen, mens Philip Tietje, Gert Larsen og Hans Henrik Philippsen stemte imod. Efterfølgende begærede mindretallet sagerne forelagt for byrådet, dvs. efter KSL § 23.

Forud for byrådsmødet gjorde byrådsmedlemmerne Povl Kylling Petersen, Jan Riber Jakobsen og Jørgen Witte borgmesteren og kommunaldirektøren opmærksom på, at standsningsretten ikke kunne anvendes, da Plan- og Trafikudvalget blot havde truffet en processuel beslutning.

Borgmesteren 'overtog' derefter behandlingen af de to lokalplanforslag ved at forelægge dem først for økonomiudvalget og dernæst for byrådet den 18. december. Den fejlagtige anvendelse af standsningsretten blev ikke formelt anfægtet, men borgmesteren indtog den juridiske holdning, at det stående udvalgs behandling var mindre væsentligt. Det var kun som 'udgangspunkt' at det stående udvalg skulle forberede en sag til byrådet. Borgmesteren mente at have en ret til at forelægge sagerne umiddelbart for økonomiudvalg og byråd.

Det skete på et ekstraordinært og kortvarigt møde i økonomiudvalget forud for byrådsmødet den 18. december 2013. Sagerne var udelukkende belyst ved forvaltningens indsigelsesnotat og dette blev af økonomiudvalget anbefalet godkendt med 8 medlemmer, mens tre stemte imod (Povl Kylling Petersen, Jørn Ulrik Larsen og Jan Riber Jakobsen). Den sidstnævnte med bemærkning, at det var imod styrelsesvedtægten.

I det efterfølgende byrådsmøde forelå ikke andet belysende materiale for byrådsmedlemmerne end forvaltningens indsigelsesnotat. Borgmesteren meddelte mundtligt, at standsningen iht. KSL 23 ikke var lovlig, og da hun havde lovet, at lokalplanerne ville være færdige til en bestemt tid i december 2013, havde hun af egen drift sat sagerne på økonomiudvalgets og byrådets dagsorden.

Ved fremlæggelsen af udkastet til dagsorden anfægtede flere byrådsmedlemmer i indlæg, at dagsordenspunkterne 240 og 241 om endelig behandling af de to lokalplaner kunne behandles af byrådet. Det var ulovligt efter disse byrådsmedlemmers mening og efter denne debat stemtes der om godkendelsen af dagsordenen omfattende de to dagsordenspunkter. For godkendelsen af dagsordenen stemte 21, og imod stemte 8 (Jørn Ulrik Larsen, Ejler Schütt, Jan Riber Jakobsen, Folke Kryger, Jørgen Witte, Christen Panbo, Helga Nørgaard og Gert Nordklitgaard). 2 undlod at stemme (Povl Kylling Petersen og Poul Solberg Hansen)

2

Ved behandlingen af lokalplanerne godkendte et flertal i byrådet på 20 medlemmer indstillingen fra økonomiudvalget, dvs. forvaltningens indsigelsesnotat, og 9 stemte imod, nemlig Jørgen Witte, Jan Riber Jakobsen, Gert Nordklitgaard, Jørn Ulrik Larsen, Christian Panbo, Ejler Schütt, Povl Kylling Petersen, Folke Kryger og Helga Nørgaard. Jørgen Witte og Jan Riber Jakobsen stemte imod med bemærkning, at sagen skulle have været behandlet i Plan- og Trafikudvalget. En undlod at stemme (Poul Solberg Hansen) og en deltog ikke i sagens behandling (Kurt Andresen).

Ulovlighederne i borgmesterens og byrådets behandling af disse sager.

Efter vor mening har borgmesteren ingen lovlig ret til at gribe ind i den helt regulære behandling af lokalplansager, således som det er sket i denne sag. Borgmesterens rettigheder og pligter er definerede i de forskellige kommenterede udgaver af den Kommunale Styrelseslov (KSL), som i hovedsagen anlægger samme synspunkt. Rettighederne og pligterne er kortfattet og præcist definerede i Indenrigsministeriets Betænkning 996 af 1983 (med dr. Jur. Preben Espersen som formand) om Ansvarsplacering og reaktionsmuligheder i kommunestyret, især s. 39-45 om borgmesterens forsømmelser.

Borgmesteren har efter dette ansvar for sagernes ekspedition, men ikke noget ansvar for det materielle indhold af de stående udvalgs beslutninger. Der tilkommer ikke borgmesteren nogen instruktionsbeføjelse eller omgørelsesret med hensyn til indholdsmæssige spørgsmål, der henhører under udvalgene. Borgmesteren har efter vor mening ingen selvstændig ret til at gribe ind i en sag, som det er sket her. Et løfte udtalt fra borgmesterens side om at en sag skulle være afsluttet inden en bestemt dato, årets udgang eller en byrådsperiodes afslutning, har ingen retlig relevans.

I denne sag med lokalplanerne 68 og 69 har formentlig en ledende medarbejder på borgmesterens vegne omkring den 6. december 2013 presset forvaltningschefen til at ændre forvaltningens oprindelige indstilling til sagerne i det stående udvalg fra løsning 2) fremlæggelse af forslagene i ny høring til løsning 1) godkendelse. Det fremgår af et første udkast til Plan og Trafik udvalgets dagsorden sammenlignet med det endelige til mødet den 12. december. (se bilag). Det er ikke saglig kommunalforvaltning, når borgmester/kommunaldirektør benytter sin magt til at få ændret forvaltningens faglig/saglige indstilling til en anden ud fra sine politiske hensyn..

Formålet med planlovgivningen er bl.a. i videst muligt omfang at inddrage offentligheden i planlægningsarbejdet. (Lov om Planlægning 1992 § 1.2). Det skete i dette tilfælde med lokalplanforslagene, hvor offentligheden i meget stort omfang havde kommenteret de to lokalplanforslag. De mange bemærkninger havde kommunens faglige ekspertise i teknisk forvaltning kommenteret i et 77 sideres notat, der skulle behandles grundigt i Plan og Trafikudvalget. Opgaven for udvalget er i følge Aabenraa Kommunes styrelsesvedtægt § 15.3 henlagt til Plan- og Trafikudvalget, der *'udarbejder forslag og foretager indstilling til byrådet om lokalplanlægning for udfyldning af rammerne i kommuneplanlægningen'*.

Beklageligvis blev Plan- og Trafikudvalgets processuelle beslutning den 12. december 2013 om at udsætte behandlingen af lokalplanerne for at indhente en juridisk vurdering af de retlige indsigelser af udvalgsmindretallet standset ved en *fejlagtig* henvisning til KSL § 23. Herefter havde det været borgmesterens pligt som leder af administrationen at hjemvise de to lokalplaner til Plan og Trafik udvalget, hvorefter dets lovlige flertalsbeslutning kunne være gennemført. Dette gjorde borgmesteren ikke, og uagtet sin viden om det fejlagtige i henvisningen til § 23 undlod borgmesteren skriftligt at redegøre dette for byrådet, og nøjedes med en mundtlig omtale deraf under byrådsmødets godkendelse af dagsordenen..

På trods af Aabenraa byråds vedtagne styrelsesvedtægt, der i § 15.3 henlægger den umiddelbare forvaltning ved behandling af lokalplanforslag til Plan og Trafik udvalget, fandt borgmesteren det opportunt at springe den politisk-faglige behandling i udvalget over. Borgmesteren og hendes byrådssekretariat fandt, at en behandling i byråd var tilstrækkelig. Derved blev offentlighedens ret til en grundig faglig-politisk behandling af lokalplanforslagene helt tilsidesat, og samtidig blev byrådsmedlemmerne som helhed frataget muligheden for at sætte sig ind i vurderinger og holdninger til de to lokalplanforslag.

Udvalgets varetagelse af den umiddelbare forvaltning indebærer, at kommunalbestyrelsens beslutninger *som udgangspunkt* skal forberedes ved udvalgsbehandling. En udvalgsindstilling er en del af det materiale, der er fornødent til sagens bedømmelse. Udvalgsbehandlingen skal bl a sikre, at sagen er fuldt oplyst, og udvalgsindstillingen tjener som en rådgivning om sagens afgørelse. (KSL 2000 § 11 s. 42f, s. 299 Normalforretningsorden § 3 nr 5). Ordet *'udgangspunkt'* betyder ikke som borgmesteren søgte at fremstille det: *valgfrit*, således at byrådet har ret til at tilsidesætte det stående udvalgs opgaver, hvis borgmesteren eller et politisk flertal skulle ønske det. Udtrykket betyder

ifølge Ordbog over Det danske Sprog, at noget *'tager sin begyndelse*, kort sagt at det er selve grundlaget.

Denne betydning fremgår også af den efterfølgende bemærkning i kommentaren til § 11 hvor det hedder, at *'Ethvert medlem må således kræve, at en sag underkastes udvalgsbehandling, medmindre det er åbenbart, at sagen ikke herved kan tilføres nye relevante oplysninger'*. Det er umiddelbart indlysende, at Plan og Trafik udvalgets drøftelser af forvaltningens 77 sider indsigelser og kommentarer ville have bibragt nye oplysninger, bl.a. at dagsordenen manglede selve indstillingen til byrådets godkendelse af Kommuneplantillæg nr 39, som er selve den legale forudsætning for byrådets godkendelse af lokalplanforslagene.

Med disse bemærkninger beder vi Tilsynet om at behandle Aabenraa byråds behandling den 18. december 2013 af punkterne 240 og 241, da den har været ulovlig efter de gældende regler for kommunestyret.

Med venlig hilsen

Jan Riber Jakobsen, byrådsmedlem og tidligere formand for Plan og Trafikudvalget i Aabenraa kommune
Nørregade 35
6330 Padborg
jrj@aabenraa.dk

Jørgen Witte, byrådsmedlem indtil 2013, og tidligere medlem af Plan og Trafikudvalget i Aabenraa kommune
Kolstrup 74
6200 Aabenraa
joergenwitte@gmail.dk